

FLACĂRA ROSIE

ORGAN AL COMITELOR ORĂŞENESC ŞI RAIONAL P.M.R. ARAD
ŞI AL SFATURILOR POPULARE ORĂŞENESC ŞI RAIONAL

Arad, anul XXI

Nr. 6142

4 pag. 20 bani

Simbătă,

23 mai 1964

Din experienţa echipei noastre

Împreună cu tovarăşii din echipa pe care o conduc, lucrăm la finalizarea blocului C din cartierul Podgoria. Obţinem rezultate frumoase: conducerea şantierului apreciază că sintem una dintre echipele „tari”. Dar pe şantier sînt şi alte echipe bune. Totuşi rezultatele nu sînt aceleaşi, deşi în multe din aceste cazuri condiţiile de muncă şi chiar volumul de lucru sînt aproape identice, muncitorii sînt bine repartizaţi din punct de vedere al pregătirii profesionale. Atunci ce fenomen creează aceste diferenţe despre care am amintit? Păreaşia mea este că în asemenea situaţii totul porneşte de la modul de organizare a procesului de producţie în cadrul echipei, de la stilul ei de muncă.

Nu putem spune că noi folosim metode speciale. Dimpotrivă, ele sînt cunoscute bine de toţi constructorii. Diferă deşi atenţia ce le acordăm, modul în care le folosim şi de asemenea, capacitatea de orientare şi de organizare a celui ce conduce echipa. Iată de ce, deşi nu aplicăm metode speciale ori necunoscute de ceilalţi, considerăm că e bine să împărtăşim cîte ceva din experienţa noastră, experienţă pe care o dezvoltăm mereu şi ne ajută să ne situăm pe locurile de cinste în întrecerea socialistă.

În mod obişnuit echipelor li se repartizează un tronson al blocului, cu toate etajele şi apartamentele sale. Şeii unora dintre echipe, pe repartizarea muncitorilor la toate nivelele. Aşa lucrăm şi noi într-o vreme. Întîmpinăm însă greutăţi la aprovizionare cu material. Mai ales cînd te deserveste un bob, comenziile se încurcă, cerinţele la fel. La un etaj se aduce materialul cerut, la celelalte muncitorii pierd timp fiind nevoiţi să aştepte. Sfîtuindu-ne, am ajuns la concluzia că cel mai bine e să lucrăm la un singur etaj, cel mult două, repartizaţi pe apartamente şi camere. Se lucrează cu spor, fiindcă fiecare are tot timpul materialul necesar. De fapt nu e ceva necunoscut de celelalte echipe de pe şantier, dar nu e folosit de toate. Nouă ne prinde bine.

Nu există echipă de zidari pentru care magazia să nu aibă vincluri. Unele nu le dau atenţie şi ca atare nu le utilizează. Aşa facemăm şi noi într-un timp. Credeam că ochii noştri exersaşi sînt de ajuns. însă colţurile intrînd „ieseau” strîmbe, bombate etc. De cînd nu mai lăşăm vinclurile în magazie, aceste colţuri şi alte lucrări ies perfecte. Concluzia este că această sculă simplă nu trebuie să lipsească din trusa nici unei echipe, să i se dea întrebuinţare.

Iată şi un alt lucru căruia nu i se dă importanţă: dozele ce se montează în pereţi de către instalatorii electriici. Înainte de a începe pe tencuirea, le scoatem la nivelul tencuiei şi le aşezăm pe aceeaşi linie. La început se obiecta că ne pierdem timpul. Apoi fiecare s-a convins că nesimetria dintre ele, ieşirea lor în afară

tencuiei sau montarea prea înăuntru, strică aspectul camerei. E foarte important ca şeful de echipă să nu admită nici o abatere de la indicaţiile sau dispoziţiile pe care le dă, atîta timp cît ştie precis ce are dreptate şi e necesar. Să dau un exemplu. Pentru fiecare 2 metri de perete tencuit, noi, în vigoare, am adoptat o toleranţă de 2 milimetri. Aceasta pentru ca să se asigure tencuială perfect dreaptă. Zidarul nostru nu prea înţelege de această toleranţă. De aceea nici calitatea tencuiei nu era întotdeauna corectă. Am străduit să-i conving pe toţi să o respecte, am dat dispoziţii necesare. De asemenea, verificăm personal tencuiala executată de fiecare în parte, iar în caz că există devieri de la toleranţa admisă cer refacerea lucrării. Neadmîrînd tovarăşilor mei de muncă să se abată de la normativele în vigoare, ei s-au obișnuit să le respecte iar calitatea tencuiei a crescut mult.

Tot în legătură cu această fază tehnologică, vreau să arăt că noi tencuim în trei tencuii, apoi pereţii pînă jos, nu pînă la jumătate cum obișnuiesc alte echipe. După ce terminăm, trecem la dirşuiri în aceeaşi ordine. Aşa realizăm un ritm mai rapid şi o calitate mai bună, iar la mutarea la alt etaj, curăţim bine locul de muncă astfel ca zugravii, parchetarii, mozaicarii, pot intra imediat în acţiune. Mozaicarii fac parte din echipa noastră. Cu toate că beneficiarul manifesta în această privinţă exigenţe sporite, a căror satisfacere preînde timp mai îndelungat de execuţie, totuşi productivitatea muncii a crescut simţitor. Aceasta o datorăm în primul rînd faptului că conducerea întreprinderii a organizat un atelier unde se produc plăci mozaicate prefabricate, gata şlefuite. Astfel, faţă de 3,21 ore cît era nevoie pentru turnarea mozaicului pe 1 mp. în timp continuu, datorită noului procedeu timpul de execuţie s-a redus la 1,43 ore pe mp.

Ar fi încă multe de spus. Aşa cum am mai amintit, toate aceste sînt procedee pe care le cunoaşte fiecare constructor. Totul e să le folosească, să le aplice în modul cel mai economic, la timpul şi locul potrivit, să le dezvolte mereu adaptîndu-le specificului lucrării respective. În încheiere vreau să spun că dacă noi reuşim să muncim în acest stil, de mare ajutor ne sînt îndrumările ce ni le dă comunistul Valentin Schneider. Avînd o calificare ridicată, cunoştînd bine problemele şantierului şi ale construcţiilor, el e atent la toate, analizează temeinic stîlul de muncă al fiecăruia separat şi al echipei în general, caută procedeele cele mai eficiente, se consultă cu noi, îşi spune şi ne cere părerea. Aşa laş naştere în echipă hotărîri bune, a căror aplicare practică fac munca noastră tot mai rodnică.

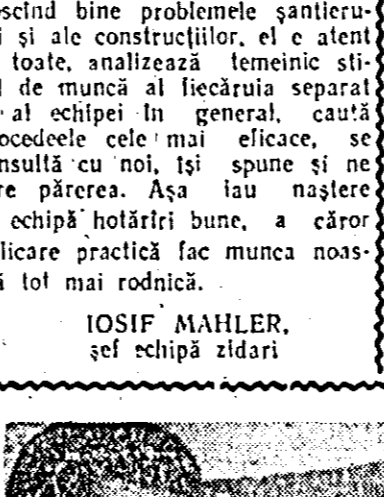
IOSIF MAHLER,
şef echipă zidari

1.400 tone combustibil economisit

Economisirea combustibilului, reprezintă unul din obiectivele importante în întrecerea socialistă pe care o deslăşoară mecanicii şi fochiştil din Depoul de locomotive Arad. Întreţinîndu-şi bine locomotivele, utilizîndu-le mai raţional puterea de remorcare, ei au reuşit să obţină pînă acum rezultate bune. Astfel, de la începutul anului şi pînă acum economiile de combustibil convenţional realizate depăşesc cantitatea de 1.400 tone. Printre cei care s-au situat în frunte în această privinţă se numără mecanicii Petru Horvath, Cornel Julean şi Ioan Boia, care au realizat în medie cîte 26 tone economii lunar. mecanicii Augustin Panda şi Floarea Selezan cu 32,6 tone economii, Teodor Bătrîn, Gh. Tăucean cu 37,8 tone economii, Vasile Paşca şi Gh. Doja cu 20 tone economii, Ioan Stan II, Nădăban Floarea, Petru Sîu, Nicolae Măgureanu, P. Hălmgăean şi alţii.

Montarea rulmenţilor în cutia de uns a vagonului este o operaţiune care cere multă atenţie. Montatorii Ioan Jurcă şi Ioan Ardelean, o execută întotdeauna calitativ, numărîndu-se printre muncitorii cei mai bine pregătîţi din atelierul de rulmenţi al Uzinelor de vagoane.

Pe taralele gospodăriei colective „Flacăra” din Seltin se lucrează în ritm susţinut la întreţinerea culturilor, deoarece de a-

Pe taralele gospodăriei colective „Flacăra” din Seltin se lucrează în ritm susţinut la întreţinerea culturilor, deoarece de a-

În aceste zile pe ogoare

În aceste zile, la gospodăria agricolă colectivă „30 Decembrie” din Vinga se deslăşoară intens praşia mecanică a porumbului de către brigada II-a de la SMT Orşişoara. Unul dintre cei mai buni tractorişti este comunistul Nicolae Nofchin, care prăşeşte zilnic mari suprafeţe, executînd o lucrare de calitate.

ÎN CLISEU: brigadierul Petru Hirtău şi colectivistul Pavel Ciutar controlează calitatea praşiei executate de tractoristul Nicolae Nofchin.

Prima praşia mecanică

Gura rezultate bune

Zi de zi, colectiviştil din Mănaştur dobindesc rezultate tot mai bune în activitatea ce o deslăşoară la întreţinerea culturilor. Astfel, ei au reuşit să termine praşia la două şi rîritul la sînta rotaativă pe cele 350 ha cultivate cu porumb, s-a trecut la cărit, lucrare ce s-a efectuat pe 35 ha. De asemenea, sînta de zahăr se prăşeşte a doua oară, iar la porumb se lucrează la prima praşia mecanică.

Brigăzi fruntaşe

Pe taralele gospodăriei colective „Flacăra” din Seltin se lucrează în ritm susţinut la întreţinerea culturilor, deoarece de a-

ceasta depinde dezvoltarea plantelor, sporirea producţiei. La sînta de zahăr, la brigada I-a condusă de Ilie Ardelean, s-a deşpus o muncă rodnică şi ca urmare aici se înfrînesc lanuri frumoase de sînta. La floarea-soarelui s-a început praşia a II-a mecanică, prima care a început această lucrare fiind brigada a II-a condusă de Ioan Pops. Tot la această brigadă se muncete cu atenţie şi la îngrijirea porumbului.

efectuat praşia I-a ei au început rîritul acestei culturi. Deslăşurînd o activitate intensă, prin buna organizare a muncii, în trei zile ei au făcut rîritul pe 200 de hectare. Cele 6 echipe speciale care fac rîritul pun accent pe respectarea densităţii plantelor pe baza indicaţiilor date de inginerul agronom.

Combaterea chimică a buruienilor din porumb

În această primăvară, gospodăria de stat Ceala a semănat cu porumb o suprafaţă de 1.360 hectare. Din curs aplicării de metode noi în agrotehnica porumbului, conducerea gospodăriei a luat măsuri pentru întreţinerea culturilor pe cale chimică. Prin folosirea insecticidelor A-trazin, Ralfon şi 2,4 D s-au combătut buruienile pe suprafaţa de 700 hectare, ceea ce a uşurat mult munca muncitorilor gospodăriei la lucrările de îngrijire. Ei au purtat astfel la zorenca lucrările de cărit, respectînd densitatea planificată în funcţie de parcelă, hibrid şi plantele premergătoare.

Dezvoltăm cultura legumelor

Cele 45 de hectare, cît numără anul acesta sectorul legumicol al gospodăriei colective din Horia, au fost repartizate din timp echipelor respective ca ele să lucreze pe baza retribuţiei suplimentare. Noi ne-am îngrijit să ne aprovizionăm din timp cu seminţe de calitate, cu materialele necesare desfăşurării în bune condiţiuni a procesului de producţie.

O dată rezolvate aceste cerinţe de organizare a muncii, de pregătire a condiţiilor de lucru, am purces la treabă. Începutul acestui an, încă exact luna ianuarie, ne-a găsit în plină activitate la producerea răsădirilor. Spre deosebire de anul trecut, răsădirile de legume le-am produs nu numai în răsădnicile ci şi într-un solar construit din mijloace locale pe 120 de metri pătraţi. Muncind cu înfuleţire, echipa permanentă a semănat şi îngrijit răsădirile de varză, conopidă, roşii, ardei şi alte legume. Aceasta a făcut ca încă la 10 aprilie noi să trecem la plantatul verzii şi conopidii în timp. Au urmat apoi şi celelalte culturi unde la fel s-a muncit cu bune rezultate.

Noi însă nu ne-am mulţumit doar cu atât. În urma rezultatelor obţinute anul trecut, cînd grădina de legume ne-a adus un venit de 1.500.000 lei, între care s-a numărât şi o sumă însemnată provenită din culturile din răsădnic, am căutat să folosim cît mai judicios spaţiul de răsădnic. În acest scop, de îndată ce răsădnicul s-a eliberat, am semănat şi plantat varză de

Sintem convinsi că, muncind şi pe mal departe cu perseverenţă, vom reuşi să obţinem realizări frumoase care vor duce cu siguranţă la depăşirea recoltelor şi a veniturilor planificate, la mărirea puterii economice a gospodăriei colective.

PAVEL MEHELEAN,
brigadier la gospodăria colectivă din Horia

VIZITA PREŞEDINTELUI YEMENULUI LA PLOIEŞTI

Preşedintele Republicii Arabe Yemen, Abdullah al-Sallal şi persoanele oficiale care îl însoţeau au plecat vineri într-o călătorie prin ţară. Oaspeţii sînt însoţiţi de Gogu Rădulescu, vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri şi Eduard Mezinăscu, adjunct al ministrului afacerilor externe.

Preşedintele Yemenului şi celelalte persoane oficiale s-au oprit la uzina de utilaj „Petroler”

După vizita făcută la Ploieşti, oaspeţii yemeniţi şi-au continuat călătoria pe Valea Prahovei, oprindu-se la Sinaia, unde au participat la un dejun oferit în cinstea lor. După amiază, ei au vizitat Muzeul Peleş, după care au plecat la Braşov, unde au fost întâmpinaţi de conducătorii organelor locale de stat şi organizaţii obşteşti.

(Agerpres)

Măsurile tehnico-organizatorice se înfăptuiesc la timp

Harnicul colectiv de muncă de la Fabrica de mobilă obţine mereu noi succese în producţie. La aceasta contribuie şi preocuparea ce există în direcţia înfăptuirii obiectivelor incluse în planul de măsuri tehnico-organizatorice. Acesta cuprinde 35 de măsuri, iar eficienţa lor economică antecalculată pe timp de un an este de 186.300 lei.

De la începutul măsurilor, 36 aveau termen de realizare în primele patru luni ale anului. În această perioadă s-au înfăptuit

insă 39 măsuri, cu o eficienţă economică de 123.300 lei. Datorită acestui fapt, planul producţiei globale a putut fi depăşit, iar preţul de cost s-au realizat economii în valoare de 330.000 lei peste plan, fată de angajamentul care prevedea 200.000 lei, iar valoarea beneficiilor este de 455.000 lei, faţă de 200.000 lei cît s-a angajat colectivul.

Printre cele mai importante măsuri tehnico-organizatorice realizate de la începutul anului se numără:

Motore noi

La Uzinele de maşini electrice din Bucureşti a început producţia de serie a două motoare noi. Unul din acestea — un tip de motor asincron trifazat cu rotor în scurt circuit pentru ascensoare — înlocuieşte motorul cu rotor bobinat folosit pînă acum. Noul motor are două viteze, una pentru pornire şi mers, iar cealaltă pentru frinare şi oprire lentă cu

precizie. El are un cuplu mare de pornire, şi asigură ascensoarelor un mers liniştit, fără zgomot.

Alt motor intrat în fabricaţie de serie la Uzinele de maşini electrice din Capitală este destinat pompelor submersibile pentru irigaţii. El are o putere de 7,5 kW şi este special construit pentru a funcţiona sub apă, la mare adîncime.

În secţia nevedet a fabricii „Teba” lucrează şi candidatul de partid Victoria Juhasz. Ea îşi depăşeşte planul în medie cu 14 la sută, execută lucrări de bună calitate.

ÎN CLISEU: neveditoarea Victoria Juhasz la locul ei de muncă.

Cronica ACTUALITĂŢII

Constătîntre regională de obstetrică şi ginecologie

În sala de şedinţe a Spitalului matern din oraşul nostru s-a început ieri dimineaţă lucrările constătîntre regională de obstetrică şi ginecologie. Cu acest prilej cei prezenţi au ascultat referatele „Unele aspecte ale asistenţei urgenţelor obstetrico-ginecologice din regiunea Banat”, prezentat de prof. dr. D. Popescu (Timişoara) şi „Mortalitatea neonatală în secţia de nou născuţi a spitalului de obstetrică şi ginecologie din Arad”, prezentat de dr. Livia Giurgiuşanu (Arad). Lucrările continuă azi. În timpul celor două zile de constătîntre vor fi prezentate în total 13 referate şi se vor purta discuţii pe marginea lor.

Finala echipelor feminine de handbal

Oraşul nostru va găzdui, în zilele de 26, 27 şi 28 mai întrecerile fazei finale ale campionatului republican de handbal în 7. La finală participă echipele feminine Rapid Bucureşti (cîştigătoare „Cupei campionilor europeni”), Ştiinţa Bucureşti, Ştiinţa Timişoara şi SSE Timişoara. Jocurile se vor desfăşura pe terenul ICA şi vor începe marţi la orele 17.

A I 7-le a b i o g

Deocamdată, canalul Muşel departe în două cartiere de locuinţele Podgoria. Spunem deocamdată fiindcă proiectele arată că nu peşte multă vreme pe deasupra lui vor creşte flori, vor trece străzi, se vor înălţa noi clădiri. Pe terenul de dincolo de Muşel au apărut transformări: marcă de stilpi, trasaj de scinduri, săpături. Sînt primele semne care dovedesc că aici prinde viaţă blocul G. Acesta e cel de al 7-lea bloc de locuinţe a cărui construcţie a început în cartierul Podgoria. El va avea 60 de apartamente cu cîte două sau trei camere, cu dependinţe şi tot confortul necesar.

Un curs de calificare

Luni a început în sala de exponate a fabricii de mobilă cursul de calificare şi perfecţionare a şefilor de formaţii de pază contra incendiilor. La acest curs participă reprezentanţi din oraşul şi raionul Arad, raioanele Stîncolaul Mare şi Lipova. Cursul continuă cu predarea lecţiilor de specialitate. (AVASILAOAIE PETRU, coresp.)

1.200.000 de flori

Peluzele şi rîndurile de pe cuprînsul oraşului nostru capătă o nouă înfăişare. De câteva zile au început plantările de flori, al căror număr se va ridica. În acest an la peste 1.200.000 de lire.

Combaterea pe cale biologică a dăunătorilor

La staţiunea experimentală de preparate microbiologice a Institutului central de cercetări agricole s-a experimentat cu rezultate pozitive combaterea unor dăunători pe cale biologică. Specialiştili staţiunii au produs entomobacterinul, folosit la combaterea unor dăunători ai culturilor agricole, pomilor şi arborilor forestieri. Produsul conţine bacterii care acţionează selectiv asupra diferitelor specii de insecte, rezultatele cele mai bune obţinîndu-se cînd acestea sînt în stare de larvă. Cu ocazia experienţelor făcute, produsul a acţionat novic asupra nălbărilor, cotarului, călugăriţei, larvei gîndacului de Colorado şi altor dăunători. Încă din acest an, entomobacterinul va fi folosit de unităţi agricole socialiste.

Conferinta ONU pentru comerț și dezvoltare

Importante propuneri ale delegației R. P. Romine

Comisia nr. 3 pentru ameliorarea comerțului invizibil al țării...

La toate lumina

Deficit in balanța comercială britanică

LONDRA 22. (Agerpres). Referindu-se la situația comerțului exterior al Angliei...

IN PARLAMENTUL ITALIAN

ROMA 22. — Corespondentul Agerpres, Giorgio Pastore transmite:

In parlamentul italian a început discutarea legilor agrare prezentate de guvern...

Rezoluții în problema Africii de Sud-Vest

NEW YORK 22. (Agerpres). Comitetul special al ONU pentru examinarea aplicării Declarației...

ni și Australiei în comitet s-au abținut de la vot. Intra o altă rezoluție comitetul a condamnat acțiunile militare ale Angliei...

Centenarul unirii insulelor Ionice cu Grecia

ATENA 22. — Corespondentul Agerpres, Al. Gheorghiu transmite: In Grecia se desfășoară festivități prilejuate de centenarul unirii insulelor Ionice cu Grecia...

Vastă afacere de contrabandă în Uruguay

MONTEVIDEO 22. (Agerpres). Autoritățile uruguayene au descoperit o vastă afacere de contrabandă electuală prin intermediul ambasadei Paraguayului...

Declarația lui Orville Freeman privind agricultura SUA

NEW YORK 22. (Agerpres). Vorbind la New York, Orville Freeman, ministrul agriculturii al SUA, a declarat că, dacă fermierii americani nu vor putea obține pentru produsele lor...

Din nou despre asasinarea președintelui Kennedy

NEW YORK 22. (Agerpres). La 22 mai, ziarul New York Herald Tribune a publicat pe o pagină întreagă anunțul că în numărul său de duminică va reproduce ceea ce probabil va fi cea mai controversată fotografie a decenului...

SITUAȚIA DIN CIPRU

Un purtător de cuvânt al forței ONU a declarat că joi s-au înregistrat doar două incidente în Cipru și anume în preajma sferei Sfânt Hilarion...

Numeroși refugiați politici din Republica Sud-Africană au organizat recent la Dar Es Salaam (Tanganyika) o demonstrație de protest împotriva terorii rasiste din patria lor.

Carte albă despre activitatea companiilor internaționale în Africa de Sud-Vest

NEW YORK 22. (Agerpres). Secretariatul ONU a anunțat începerea întocmirii unui document (Carte albă) referitor la implicările activității companiilor internaționale în Africa de Sud-Vest...

publicii Unite Tanzania și Zanzibar, a discutat în ședința de joi un proiect al documentului. Vor fi incluse date despre activitatea companiilor internaționale minieră, de pescuit și din alte industrii ce acționează în Africa de Sud-Vest...

PENTRU REZOLVAREA PROBLEMEI CAȘMIRULUI

Intra o conferință de presă în ziua de joi, Londra, Zulfikar Ali Bhutto, ministrul afacerilor externe al Pakistanului care a participat la dezbaterile Consiliului de Securitate în problema Cașmirului...

CRONICA EVENIMENTELOR INTERNAȚIONALE

Evoluția situației din Laos

Lovitura militară de dreapta organizată cu circa o lună de zile în urmă în Laos continuă să influențeze în mod negativ evoluția situației din această țară...

capetenilor de dreapta, ceea ce și explică anumite măsuri acceptate de guvernul de la Vientiane și care vin în contradicție cu prevederile acordurilor de la Geneva pentru Laos...

Mișcarea grevistă din Spania

De mai multe săptămâni în Spania franchistă se desfășoară o largă mișcare grevistă a minerilor din Asturia. Lor li s-au alăturat în semn de solidaritate 2.000 de metalurghiști din provincia Santander...

Geneva. În cazul în care nu s-ar ține în modului convenit seama de interesele tuturor grupurilor politice din Laos, aceasta nu ar putea duce decât la agravarea situației din Laos...

Există un așa-numit plan de dezvoltare economică și socială elaborat de guvernul Franco. Acesta însă nu a făcut altceva decât să continue să înlesnească concentrarea în mâinile băncilor, ale creșterii financiare o parte și mai mare din venitul național...

Declarația lui Orville Freeman privind agricultura SUA

NEW YORK 22. (Agerpres). Vorbind la New York, Orville Freeman, ministrul agriculturii al SUA, a declarat că, dacă fermierii americani nu vor putea obține pentru produsele lor...

Există un așa-numit plan de dezvoltare economică și socială elaborat de guvernul Franco. Acesta însă nu a făcut altceva decât să continue să înlesnească concentrarea în mâinile băncilor...

PE SCURT

MUNCHEN. — Intr-un discurs pronunțat la Munchen cu prilejul deschiderii Târgului internațional de produse meșteșugărești...
LIMA. — Președintele Perului, Belaunde Terry, a promulgat legea reformei agrare care prevede distribuirea a 17 milioane de acri de pământuri cultivate celor trei milioane de țărani din țară...
PARIS. — După o dezbateră care a luat adesea forme tumultuoase, transmisie agenția France Presse, proiectul de lege electorală pentru alegerile municipale a fost adoptat de Adunarea Națională...

Să cunoaștem câteva invenții și descoperiri românești

■ **DIN INCEPUTURILE INDUSTRIEI PETROLIERE.** Ca an al nașterii industriei petroliere românești este considerat, în general, anul 1857. România era pe atunci singura țară din lume cu producție industrială de țeft; abia în anul 1860, locul 11-ii a fost ocupat de S.U.A. Maiștrii sondori de la noi erau solicitați în numeroase țări, iar acad. Gh. Macovei scrie într-o carte a sa cu un sfert de veac în urmă că i-a întâlnit până și pe săntierile petroliere din Maroc. Sonda cea mai adâncă de la noi (3380 m) și una din cele mai adânci din lume — se subliniază în aceeași lucrare — „a fost săpată de un inginer român ieșit din școala românească”.

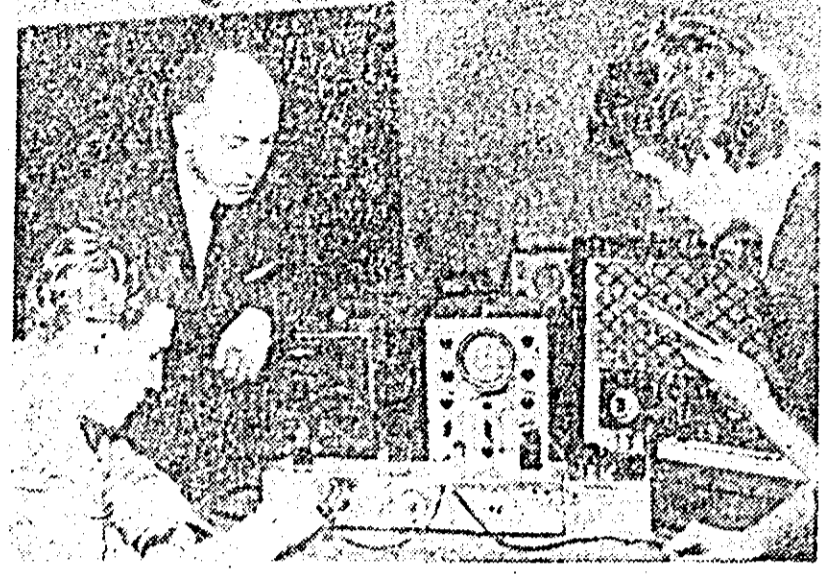
■ **O DESCOPERIRE DE IMPORTANȚĂ CAPITALĂ.** Savantul român dr. Lazăr Edeleanu a reușit pentru prima dată în lume rafinarea produselor petroliere cu bioxid de sulf, adică separarea din petrol a unor grupuri de hidrocarburi componente, fără modificarea lor chimică. Procedul Edeleanu s-a încercat semindustrial pentru prima dată în țara noastră la rafinăria Vega (1909), dar prima instalație industrială s-a realizat în Franța, urmată de instalațiile din România și Indonezia. Rafinarea selectivă cu bioxid de sulf este cea mai importantă, dar, nu singura invenție a savantului. El a obținut 40 de brevete în țară și 17 în străinătate.

■ **O DISCIPLINA ȘTIINȚIFICĂ CREATĂ DE UN ROMIN: SONICITATEA.** Când în 1926 revista engleză „The Graphic” (din 16 Ianuarie) a prezentat 17 mari inventatori și descoperitori, George (Gogu) Constantinescu era printre ei, într-o serie care cuprindea, între alții, pe Marie Curie și Albert Einstein. Cele mai importante dintre invențiile sale privesc sonicitatea — noua disciplină tehnic-științifică creată de el, ramură a mecanicii mediilor continue, bazată pe transmiterea energiei mecanice prin vibrații elastice în fluide (mai ales în lichide), „după un principiu asemănător cu acela al transmisiei de energie acustică prin vibrații acustice”.

de TOATE pentru TOȚI

La Institutul politehnic din București

Un aparat care „înțelege” și „vorbește”

In cadrul cercetărilor de cibernetică efectuate de Institutul politehnic din București, în laboratoarele de electronică s-a realizat un aparat complex prezentat în fotografia noastră, capabil de a recunoaște vocalele. Aparatul poate servi totodată și la producerea sintetică a vocalelor limbii române.

Atunci când în fața microfonului conectat la aparat se pronunță o vocală, aparatul semnalizează că a „înțeles” că este acea vocală, aprinzându-se un anumit bec — altul pentru fiecare vocală. În esență aparatul este constituit din două părți și anume: o serie de elemente (filtre) analizează sunetul respectiv, reducându-l la elementele componente; o parte logică stabilizează, în funcție de rezultatul analizei, despre care vocală este vorba.

Elementele cu care se efectuează analiza (filtrele) pot fi utilizate și invers, astfel încât ele pot produce combinații de semnale electrice care, introduse apoi într-un difuzor, produc sunete cu totul asemănătoare vocalelor limbii române.

Aparatul a fost construit ca proiect de diplomă de absolvire (azi inginer) înge și Ștefan Gavăț, conducător fiind prof. ing. Edmond Nicolau.

In momentul de față se lucrează la perfecționarea aparatului, urmându-se ca, cu ajutorul lui, să se stabilizească mai precis caracteristicile sunetelor limbii române.

Despre saluturi

In vremurile de demult, când doi cunoscuți se întâlneau ei își întindeau reciproc mâna dreaptă, pentru a arăta în felul acesta că nu au în ea vreo armă. Cu timpul, acest gest a devenit obicei și oamenii au început să-și strângă mâna de cele ori se întâlneau.

Militarii și chiar mulți civili se salută ducând mâna la pălărie. Și acesta este un obicei vechi. El datează din Evul Mediu. Cavalerii își alegeau o doamnă în cinstea căreia săvârșeau tot felul de fapte de vitejie. După terminarea întrecerilor, învingătorii se urcau pe o estradă unde primeau premiile. Atunci, cavalerii duceau mâna la frunte, ea și cum și-și acoperit ochii ca să nu-i orbească frumusețea alseii inimii lor. Cu timpul, acest gest a devenit un semn de respect și a început să fie folosit ca salut militar.

Lubrifianti solizi

Noul tip de lubrifianti, elaborat pentru navele cosmice, poate fi folosit și pentru automobile. Eficiența acestora este atât de mare încât automobilele nu vor avea de loc nevoie de lubrifiere periodică.

Asocierea de suprafețe din molidben și lubrifianti solizi, pe bază de sulfuri metalice, este deosebit de utilă pentru lubrifiere în cazul navelor cosmice, a sateliților artificiali, precum și a automobilelor, motoarelor cu reacție și a mașinilor pentru excavare. În experiențele de laborator durata de funcționare a rulmenților a fost sporită cu 500 la sută.

Pentru folosirea în Cosmos, pelicula solidă, neorganică de lubrifiant dispune de următoarele proprietăți: stabilitate la vid înalt, rezistență la radiații nucleare, compatibilitate cu oxigenul lichid și stabilitate la temperaturi variind între -300° și +1000° F.

Suprafața molidbenului metalic

Mai mare decit balaurul din povești

După cum relatează agenția France Presse, echipajul unui vas de pescari americani din New Bedford, statul Massachusetts, care pescuia în largul coastelor Atlanticului de nord, a dat peste un uriaș șarpe marin. La început credeam că este o balenă și am încercat s-o alungăm, a declarat un membru al echipajului. Aproximativ însă, am constatat că este un șarpe de mare, de culoare neagră, cu o lungime de cel puțin 30 de metri și care trebuia să cîntărească între 35 și 40 de tone. Pescarul a perizat că șarpele avea un cap care semăna cu cel al câmănului, o specie de crocodil și care se ridică la circa zece metri deasupra apei. Animalul nu părea înspăimântat la vederea bărcii, menținându-se deasupra apei timp de mai multe minute. Din păcate, nimeni pe bordul vasului nu avea un aparat de fotografiat pentru a reține pe peliculă această rară specie de animal marin.

Locomotivă din material plastic

Prima locomotivă electrică din lume cu corpul din masă plastică a fost construită de uzina constructoare de mașini „Lenin” din Pilsen (R. S. Cehoslovacia). Ea a efectuat cu succes cursa de probă.

Noua locomotivă electrică este dotată cu șase motoare cu curent alternativ și cu o putere totală de 7.000 C.P., putând dezvolta o viteză până la 200 km pe oră. O noutate este instalația specială care oprește automat locomotiva atunci când mocanicii nu observă semnalele semaforului.

Despre saluturi

SFATURI PRACTICE

Toată lumea apreciază legumele pentru valorile lor nutritive. Ele mai au însă și alte întrebunțări și pot aduce foloase în munca gospodine. De asemenea, plantele din grădina, iarba își pot găsi, la nevoie, o întrebunțare.

■ Cartofii. Pentru a înlătura urmele de degete de pe vopseaua ușilor sau ferestrelor frecăm în cet cu un cartof crud tăiat în două local murdar. Pentru a spăla mălășurile și materialele din sații de culori închise, le înmuiem într-o apă de cartofi. Pentru a o obține, punem în cântăreala de apă necesară cartofii curățați, spălați și dați prin răzătoare. După aceasta strecurăm amestecul, pentru a avea o soluție limpede.

■ Varza. Foile de varză rulate în forma unui tampon și miutate în cenușa cernută curățată foarte bine obiectele de metal.

■ Spanacul. Argintăria noastră va străluci ca nouă dacă o spălăm în apa în care am fierț spanac. Ștergem apoi cu o cârpă perfect uscată.

STIATI

Actorul Iancu Petrescu, creatorul personajului lui Zaharia Trabănaș din „O scrisoare pierdută”, a interpretat acest rol timp de 46 de ani, de la premiăra din 1844 și până în 1930!

Rindunele și grauri zboară în medie la 1.000 m înălțime, berzele la 1.500 m, rațele sălbatice și struzii la 3.000 m, cocorii și porcii la 5.000 m, iar gîștele sălbatice bat recordul, ajungând uneori la 8.000 m?

Aproximativ 2.000 dintre teoriiile care cad în fiecare an sînt de mărimea unui bob de nazăre sau chiar mai mari! Aceasta fără să se ia în considerație bulizii uriași, care pot ajunge în...

Populația orașului Moscova este în prezent de 6.500.000 de locuitori — capitala Uniunii Sovietice fiind al patrulea oraș în lume, după Tokio, New York și Șanghai, în ce privește populația!

Cca. 4 la sută din bărbaii de toate vîrstele confundă culorile roșu și verde? (daltonism sau mai exact disdromopatie). La femei exact procent este de numai 4 la mie?

Charlie Chaplin scrie în prezent scenariul unei comedii în care rolul principal va fi interpretat de fiul său Sidney!

Albatrossul zboară din Antarctica pînă la Polul Nord. Pînguniile transportate cu avionul la distanțe de 2.400 km găsesc cu ușurință drumul înapoi spre casă.

UMOR

— Văd că în dreptul flecărul reclamații ați notat „Just”. Dar măsuru nu se lau.

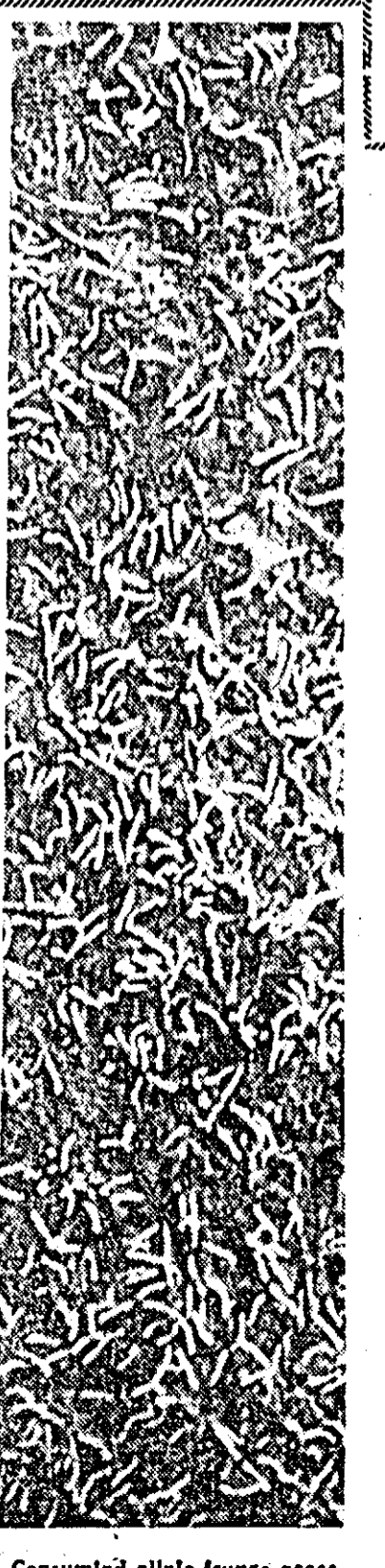
— Just!

— Iar Simfonia a 9-a?! Dar ce-o fi cu a zecea că întîrzie aștia?...

Pescuitul electric

Vînător fără pușcă sau pescar fără undiță e de nelcînchuit. Și totuși, au apărut și pescari fără obișnuitele ustensile. În loc de undiță ei folosesc curentul electric. Pe multe rîuri din Slovenia, Muntenegru, Bosnia și Herțegovina, din RSF Iugoslavia se practică „pescuit electric cu ajutorul unui mic aparat portativ, care se poate ține în băcă. Acest aparat, generat

Consumind zilnic frunze proaspete de dud, viermii cresc văzînd cu ochii.

nerator de curent electric, este prevăzut cu două fire lungi, care se introduc în apă și prin care circulă curent electric, sub formă de impulsuri ca niște mici șocuri electrice. Fiecare impuls influențează asupra mușchilor peștilor, pe care-i contractă, iar impulsurile repetate îl scot la suprafața apei, astfel încît peștii pot fi ușor culeși cu mina. Aparatul se poate regla în așa fel încît poate produce mai multe sau mai puține impulsuri electrice pe secundă. În funcție de specie de pește. Pescuitul electric se practică mai ales pentru prinderea peștilor răpitori.

Cunoașteți cum se obține mătasea naturală?

Este cunoscută și mult apreciată mătasea naturală, finetea, frumusețea și trănicioarea ei. Femeile își doresc să aibă o rochie sau o bluză din mătase naturală, iar în unele domenii ale tehnicii ea ocupă un loc de frunte. Aprecindu-multiplesle calități ale acestui produs, mulți sint tentați să laude numai mătasea celor care au țesut-o, ori i-au dat culorile gingașe, care ne incită ochiul, fără să se gîndească și la cei care furnizează țesăturilor milioanele de metri de fire de mătase naturală brută — creșcătorii de viermi de mătase.

Creșterea viermilor de mătase — sericultura, cum i se mai spune în termen tehnic — este o îndeletnicire străveche în țara noastră, favorizată de clima corespunzătoare și numărul mare de duci, frunzele lor constituind hrana de bază a viermilor. Nevoia de materii prime a industriei noastre socialiste în plină dezvoltare a dus la extinderea în ultimii ani a sericulturii, cuprinzînd un număr tot mai mare de gospodării colective, de creșcătorii de viermi de mătase. În anul acesta, la gospodăria agricolă colectivă „Spicul” din Vînșău s-au primit 200 grame sămînță de viermi de mătase, care s-au împărțit colectivităților ce au experiență în această îndeletnicire. Cea mai mare cantitate — 15 grame — a fost dată în seama colectivității Teodor Reghiș. Celor neinșițai, această cantitate li s-ar părea înaltă. Dar trebuie să știți că din fiecare gram de ouă se obțin ca 277 kg gogoși, procentul de înălț mătăsos fiind de ca 20 la sută și de mătase filabilă de peste 40 la sută, lungimea fibrei depășînd 1.000 de metri.

După cum se prezintă situația pînă acum — ne-a spus tov. Teodor Reghiș, pe care l-am vizitat zilele trecute — am speranța să scoț în acest an peste 40 kg gogoși și toate să fie de calitate I-a.

In cei 12 ani de cînd se ocupă cu această îndeletnicire, colectivitul Teodor Reghiș s-a specializat ca creșcător de viermi de mătase și astfel, în fiecare an, obține gogoși de bună calitate, cu un conținut tot mai bogat de mătase. Cel mai important rol în obținerea de rezultate cit mai bune li are brana. Micile vîntușuri sint țare poficioase și mofturoase, le trebuie zilnic frunze de dud proaspete, uscate, din care aleg numai partea cea mai gustoasă. De aceea asternutul de frunze trebuie zilnic, la fel zilnic trebuie să se facă în „locuința” viermilor curățenie, să se asigure o temperatură corespunzătoare. În această perioadă viermii consumă doi saci de frunze, dar peste vreo două săptămîni, cînd ajung la maturitate, tăimul se ridică la 6 saci pe zi. Iată de ce în această îndeletnicire este atrasă întreaga familie. Cînd Lăiță și Mircea se întorc de la școală, 2-3 ore pe zi culeg, împreună cu tatăl lor, frunze de dud. În perioada de maturitate, cînd viermii au nevoie de hrana mai multă și Teodor Reghiș este ocupat aproape toată ziua.

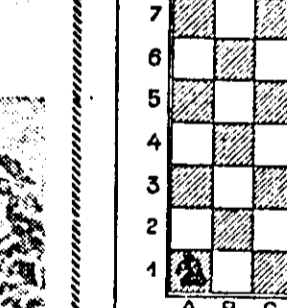
Ocupația zilnică de bază a lui Teodor Reghiș: culegerea frunzelor de dud.

Zena, soția sa, se ocupă de curățenie, de brănirea viermilor. Creșterea unei serii de viermi nu sine mai mult de 45-45 zile — bineînțeles dacă se respectă întocmai toate regulile, așa cum scrie la carte. O perioadă scurtă, o îndeletnicire plăcută și în același timp bănoasă. Iar pentru industria mătăsii din țara noastră este foarte importantă, deoarece prin ea se asigură prețioasa materie primă. Iată de ce și creșcătorii de viermi de mătase merită aceeași prețuire din partea noastră ca și țesătorii, care ne oferă mătasea naturală limită.

L. POPA

In cadrul concursului regional de șah

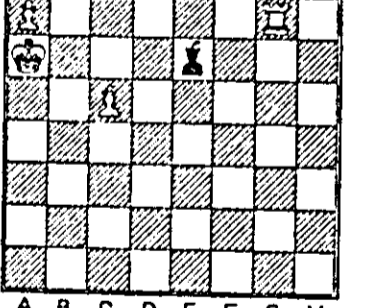
PROBLEMA nr. 3

Mat în două muțări

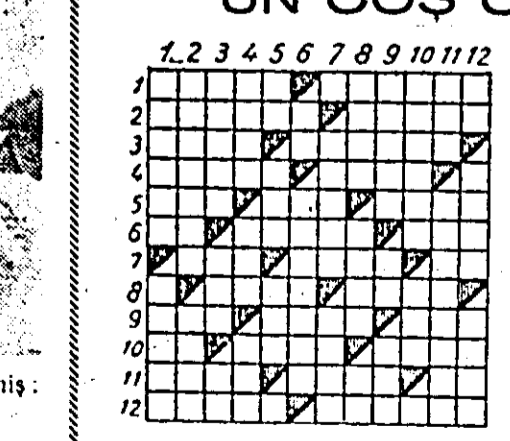
Dezlegările problemelor nr. 1, 2, 3 și 4 se vor trimite pe adresa UCFS Timișoara, pînă la data de 31 mai a.c.

PROBLEMA nr. 4

Mat în trei muțări.

Cartele încrucisate UN COȘ CU FRUCTE

ORIZONTAL: 1) Scriitor progresist brazilian care a scris „Pămîntul fructelor de aur” — De florile mărului 2) Scriitor sud-american autorul volumului de versuri „Strugurii și vîntul” — Muma pădurii. 3) Sprînjitorul viței de vie — „Cireșarii” de Constantin Chiriță (pl). 4) Zeamă de fructe — Fructe cămoase și parfumate. 5) Rîu antic lângă Aleșia — Dans spaniol — Superstiție. 6) Începutul nopții — „Migdale...” volum de poezii de G. Topolceanu — Nimfa pădurilor. 7) Hain — Personaj din baletul „Spărgătorul de nuci” de Căciavoski — Consoană. 8) Numeral — Murele iubite. 9) Morfeu autohton — Danșul orelor — Salut român. 10) Simbolul ruteniu-

lui — 30 Cireșar 1962 — Mură-n gură. 11) Prefix pentru opt — E renumit pentru peșeni săi — În coșul 12) „Vîșniul lui...” binecunoscută poezie a poetului Victor Tulbure — Fruct din țările calde cu gust dulce-acrișor și foarte aromă. VERTICAL: 1) Plantă erbacee aromatică ale cărei fructe ovoidale sint folosite la prepararea unei băuturi — Pictor sovietic, autorul tabloului „Fata cu șerpișci”. 2) Un măr... cit o prună — Fruct cu coajă tare. 3) Foarte rare — Fire — Ten! 4) Vopsea ce se spîrțuiește — Merele din bazine — între unul și trei. 5) Odinioară (abrev.) — Arbore fructifer — Literă grecească. 6) Măsură de suprafață — O lămâie minusculă. 7) „Dragostea celor trei portocale” de compozitorul sovietic „Karavay” — Roman de Ion Slavici. 8) Florin Piersic — Eroul pieșci — „Vulpea și strugurii” a scriitorului Guilherme Figueroa — Perioadă de timp. 9) „Ca un măr, ca un păr, ca un fir de tran-dafir...” — Tepușă — Plină de apă. 10) „Livezile...” volum de versuri de Tiberiu Ușan — H. 11) Figuie... în sfîrșit — În doi peri (fem). 12) Notă muzicală... din lă-miul — Cu oase multe — Sădește în inimi sămîna dragostei. Cuvinte mai puțin cunoscute: OSE.